

OCMW–STEUN VOOR MENSEN OP DE VLUCHT

Een checklist
voor je gesprek
met het OCMW

IN DEZE BROCHURE VIND JE:

- Een handige **vragenlijst** die je helpt om alle belangrijke info te verzamelen
- Een overzicht van je **rechten**
- Info over wat je kan doen **als je niet akkoord gaat** met de beslissing van het OCMW

VRAGENLIJST VOOR HET GESPREK MET JE MAATSCHAPPELIJK WERKER

- Heb ik alle nodige verblijfsdocumenten om recht te hebben op steun?
- Welke documenten hebben jullie nodig voor het behandelen van mijn steunaanvraag?
- Aan welke voorwaarden moet ik voldoen om de steun in de toekomst te behouden?
 - Moet ik bepaalde documenten bijhouden?
 - Om de hoeveel tijd moet ik deze opnieuw voorleggen?
 - In welke vorm moet ik deze documenten bijhouden of opnieuw voorleggen? Wat aanvaarden jullie als bewijs? (bv. rekeningafschriften, stortingen die je krijgt van familie of vrienden, pensioenuitkeringen, bewijzen van medische kosten, inschrijvingsbewijs VDAB of een onderwijsinstelling, loonbrieven, ...)
- Welke wijzigingen in mijn situatie moet ik melden? Bijvoorbeeld een gezinslid dat komt inwonen, het vinden van werk,...
- Zal rekening worden gehouden met de inkomsten van andere familieleden of personen in mijn huishouden? Zoja, welke?
- Wat zijn de regels rond afwezigheid?
 - Moet ik laten weten wanneer ik naar het buitenland ga?
 - Hoeveel dagen kan ik naar het buitenland zonder dat dit een impact heeft op mijn (equivalent) leefloon?
 - Hoe en aan wie moet ik mijn afwezigheid communiceren?
 - Hoe lang op voorhand moet ik mijn afwezigheid communiceren?
- Welke stappen moet ik zetten bij een verhuis naar een andere gemeente?
- Kan een steunaanvraag mijn verblijfsrecht in gevaar brengen?
- Kan het OCMW voor een (beroeps)tolk zorgen?

JE RECHTEN BIJ HET OCMW

Informatie en raadgevingsplicht: Het OCMW moet je alle nuttige informatie bezorgen over (het behoud van) je rechten, je verplichtingen en de behandeling van je aanvraag. Om zeker te zijn dat je alle nuttige informatie hebt gekregen, kan je bijgevoegde vragenlijst gebruiken.

Ontvangstbewijs: Van zodra je een steunaanvraag hebt gedaan, is het OCMW verplicht om je hiervan een ontvangstbewijs te geven. Het OCMW moet binnen 30 dagen na je aanvraag een beslissing nemen. Wanneer je aanvraag wordt goedgekeurd, zal je retroactief steun krijgen vanaf de datum van je aanvraag. Met een ontvangstbewijs waarop de datum staat, kan je later bewijzen op welke datum je de aanvraag hebt ingediend.

Het recht om gehoord te worden: Tijdens het sociaal onderzoek heb je het recht om je verhaal te doen voor een beslissing wordt genomen over de toekenning, weigering, herziening, of terugvordering van je leefloon. Dit is op jouw initiatief. Je stuurt best een schriftelijke vraag aan het OCMW met de vraag om te worden gehoord. Vermeld ook de reden waarom.

Een gemotiveerde, schriftelijke beslissing: Elke beslissing van het OCMW over de toekenning, stopzetting, opschorting of wijziging van de steun moet worden gecommuniceerd in de vorm van een officiële beslissing op papier. Deze beslissing moet individueel gemotiveerd zijn en aangeven waarom de beslissing genomen werd. Wanneer het OCMW je bijvoorbeeld vraagt een bedrag terug te betalen, moet ze je steeds informeren over de reden van de terugvordering en de berekeningswijze van het teruggevorderde bedrag.

Inspraak in je GPMI: Het GPMI (geïndividualiseerd traject voor maatschappelijke integratie) is een “sociaal contract” tussen jou en het OCMW. Hierin staan afspraken over de stappen die je zal zetten om je situatie te verbeteren. Deze afspraken worden samen gemaakt. Je hebt het recht om zelf inspraak te hebben op de inhoud; zoals de termijn voor het vinden van huisvesting, de opleidingen die je zal volgen,...

JE GAAT NIET AKKOORD MET DE BESLISSING VAN HET OCMW. WAT KAN JE DOEN?

Vraag de schriftelijke beslissing op: Het OCMW moet de gemotiveerde beslissing rond het (equivalent) leefloon via een officiële, schriftelijke beslissing aan je communiceren. Vraag dus altijd een officiële beslissing: dit is misschien nodig voor eventueel later een beroep aan te tekenen.

Vraag je maatschappelijk werker om meer uitleg: Het OCMW moet jou meer informatie geven over de beslissing als je daarnaar vraagt. Vraag je maatschappelijk werker om meer informatie als je vragen hebt bij de beslissing of als je die niet begrijpt.

Vraag om gehoord te worden door de OCMW-raad: je hebt het recht om je verhaal te doen voor de OCMW-raad vóór ze een beslissing heeft genomen. Soms kan het OCMW er ook mee akkoord gaan om je te horen ná het nemen van de beslissing. Dit is geen recht, maar het kan een manier zijn om uit te leggen waarom je niet akkoord gaat met de beslissing. Je kan ook meer informatie te vragen over de beslissing. Stel je vraag schriftelijk aan het OCMW en vermeld de reden waarom je gehoord wil worden.

Beroep bij de arbeidsrechtbank: Als je het niet eens bent met de beslissing van het OCMW dan heb je het recht om beroep aan te tekenen bij de arbeidsrechtbank. Dit kan tot drie maanden na de beslissing. Je kan hiervoor best de hulp vragen van een advocaat via het bureau voor juridische bijstand in jouw regio

Klacht indienen: Als je niet tevreden bent over de dienstverlening van het OCMW (bijvoorbeeld omdat ze niet voldoende transparant zijn, omdat je maatschappelijk werker nooit bereikbaar is,...) kan je een klacht indienen. Vraag de contactgegevens van verantwoordelijke persoon bij je gemeente. Elke gemeente heeft er eentje. Pas als je niet tevreden bent met de behandeling van de klacht door je gemeente, kan je in sommige gevallen nog een beroep doen op de ombudsdienst. Als jouw gemeente geen eigen ombudsdienst heeft, kan je terecht bij de Vlaamse (of Brusselse) ombudsdienst voor je klacht.

Dien een nieuwe aanvraag in wanneer je situatie wijzigt: Je kan altijd een nieuwe vraag voor OCMW-steun indienen, de voorwaarde is dat er nieuwe elementen zijn in je financiële of sociale situatie. Je hebt bijvoorbeeld iemand ten laste, je bent je werk verloren,...

SOORTEN STEUN

LET OP:

ál deze vormen van steun hebben als voorwaarde dat je behoeftig bent.

- **Leefloon:** Dit is een financiële hulp. De belangrijkste voorwaarde is dat je in België verblijft en een verblijfsstatuut hebt (Belg, erkend vluchteling,...).
- **Equivalent leefloon:** Als je geen recht hebt op een leefloon, kan je wel nog in aanmerking komen voor financiële steun. Dit is het geval wanneer je een gezinslid bent van een derdelander, je geregulariseerd bent, of het statuut hebt van tijdelijk beschermde.
- **Huurwaarborg & installatiepremie:** Wanneer je in een huurwoning gaat wonen, kan het OCMW je helpen met het betalen van je huurwaarborg of kan het zich hiervoor 'garant' stellen. Daarnaast kan je ook hulp krijgen voor het betalen van meubelen.

Je hebt hier recht op als je in een situatie van dakloosheid bevindt. Je bent bijvoorbeeld ook dakloos wanneer je als noodoplossing bij een vriend verblijft. Wanneer je na erkenning het opvangcentrum verlaat en een woning vindt, kan je hier ook recht op hebben.

- **Referentie-adres:** het OCMW kan je een 'administratief' adres toekennen, ook al verblijf je daar niet feitelijk. Op die manier kan je toch je rechten behouden, zoals het verlengen van je verblijfskaart, het ontvangen van je uitkeringen en post,...Je kan hier recht op hebben als je geen verblijfsplaats hebt en je legaal verblijft in België.
- **Dringende medische hulp:** als je in irregulier verblijf bent (je hebt dus geen verblijfsvergunning) kan je recht hebben op dringende medische hulp. Hierbij neemt het OCMW je medische kosten 'ten laste'. Let op dat je je als asielzoeker tot Fedasil moet richten en niet tot het OCMW.
- **Andere:** het OCMW kan ook nog vele andere vormen van steun bieden, afhankelijk van je situatie. Het kan o.a gaan om: doorverwijzing naar voedselbank, budgetbegeleiding, voorschotten, verwarmingspremie, noodopvang, inkomstgarantie voor ouderen,...

INFOLIJN

WWW.VLUCHTELINGENWERK.BE/INFOLIJN

De Infolijn beantwoordt vragen over het verblijf, opvang, huisvesting, toegang tot onderwijs, ... van mensen op de vlucht en is elke werkdag telefonisch bereikbaar tussen 9u en 12u30.

BEL: **+32 2 225 44 11**

CHAT: **+32 489 133 355**

MEER INFO

Bureau voor juridische bijstand
(als je een advocaat nodig hebt)

<https://www.advocaat.be/nl/praktisch/wat-doet-een-bjb>

SAAMO infobrochure:

verzamelde info over je rechten bij het OCMW

<https://www.saamo.be/tool/infobrochure-ocmw/>

POD MI:

wegwijs in het beroep tegen een OCMW beslissing

<https://www.mi-is.be/nl/studies-publicaties-statistieken/wegwijs-het-beroep-tegen-een-ocmw-beslissing>

POD MI:

wegwijs in maatschappelijke dienstverlening

https://www.mi-is.be/sites/default/files/documents/wegwijs_in_maatschappelijke_dienstverlening_0.pdf

VLUCHTELINGENWERK VLAANDEREN VZW • T +32 (0)2 225 44 00
INFO@VLUCHTELINGENWERK.BE • WWW.VLUCHTELINGENWERK.BE